

Strategisk pedagogisk utveckling – en kurs om hur man utvecklar universitets och högskolors förmåga att stödja människors lärande och utveckling

Allmänt

- kursen är en vidareutbildning för personer som inom högre utbildning i Sverige arbetar med utveckling av universitets och högskolors förmåga att stödja människors lärande och utveckling
- kursen vänder sig i första hand till människor i någon form av nyckelpositioner rörande pedagogisk utveckling, men även andra är välkomna att delta
- arbetsinsatsen motsvarar 5 veckors heltidsarbete
- kursen startar i september 2005 och avslutas i maj eller juni 2006
- i januari 2006 genomförs fem dagars internat i Oxford

Deltagare

Kursen vänder sig i första hand till personer på nyckelpositioner rörande pedagogiskt utvecklingsarbete vid svenska universitet och högskolor – pedagogiska konsulter eller personer med liknande arbetsuppgifter. Antalet kursplatser är begränsat till 22, varvid god spridning över landets lärosäten kommer att eftersträvas.

Syfte

Syftet med kursen är i första hand att stödja utveckling via kompetensutveckling av personer som arbetar med pedagogisk utveckling. I andra hand, men nog så viktigt, syftar kursen till att bidra till kunskapsbildning inom området.

Högre utbildning befinner sig i en process av förändrade villkor. Många av dessa förändringar rör undervisning och lärande: nya studentgrupper, efterfrågan på trovärdiga kvalitetssäkringssystem, nya forskningsresultat rörande lärande och undervisning osv.

Allt detta skapar en situation där pedagogisk utveckling är nödvändig. Samtidigt visar de erfarenheter som finns inom området att pedagogisk utveckling är avhängigt såväl individuell utveckling, såsom pedagogisk utbildning av lärare, som mer systematiska förändringar rörande tex. meriteringssystem och ledning av pedagogisk verksamhet. Tillsammans pekar dessa faktorer på ett behov av ökad kunskap kring vad som skulle

kunna kallas strategisk pedagogisk utveckling. Detta skall inte tolkas som en abstrahering och enbart ett intresse för generella resonemang. Istället skall det tolkas mot bakgrund av en insikt om att utveckling av högskolans förmåga att stödja människors lärande och utveckling rör förändringar alltifrån utveckling av konkret lärarkompetens till förändringar i formella system, kulturer och, möjligen, och en förändring av relationen mellan universitetet och högskolor och samhället i stort.

Kursmål

Efter genomgången kurs skall deltagarna ha

- ökat sina kunskaper om de processer som påverkar långsiktig och bestående utveckling av den pedagogiska situationen vid universitet och högskolor
- ökat sina egna insikter om hur de själva kan påverka och vara en del i denna förändring
- fått kunskap om ett antal exempel på strategisk pedagogisk utveckling vid universitet eller högskolor (nationellt och internationellt)
- utvecklat sina teoretiska insikter rörande faktorer som är kritiska vid strategisk pedagogisk utveckling
- i skriftlig form rapporterat sina insikter på ett sätt som gör kursens landvinningar tillgängliga för en bredare publik inom universitet och högskolevärlden

Innehåll

Kursens viktigaste del är ett projekt som formuleras och genomförs av kursdeltagarna. Detta görs med fördel i aktiv dialog med relevanta personer från den högskola där deltagarna verkar, samt med kursledningen. Projektet skall förankras i den egna kontexten på ett sådant sätt att analyser och reflektioner blir användbara i det egna pedagogiska utvecklingsarbetet

Projektet avrapporteras skriftligt och muntligt och kan behandla

- en analys av en pågående eller avslutad förändring
- en plan över en framtida förändring
- en analys av den egna rollen i en pågående, avslutad eller förestående förändring. (Denna analys kan presenteras i formen av en personlig portfölj)
- en beskrivning av andra liknande processer relevanta för kursens mål och syfte

Projektet skall förankras i den miljö där kursdeltagaren har sin vardagliga yrkesutövning. Det skall bedömas som trovärdigt att projektet påverkar förutsättningarna för studenternas lärande på lång eller kort sikt, och/eller leder till ökad kunskap om sådana processer. Projektet skall leda till personlig kompetensutveckling av sådan art att kursdeltagaren framgent ökar sin förmåga att initiera och stödja pedagogisk utveckling vid den egna högskolan eller det egna universitetet.

Eget ansvar

Kursen innebär en plattform att agera från, ett nätverk att söka stöd från, en möjlighet att möta erfarenheter från skilda håll i Sverige och i världen och en chans att utveckla den egna kompetensen och förmågan att utveckla den pedagogiska situationen. Det fält som kursen spänner över är såväl stort som fragmentariskt. Det är därför av yttersta vikt att ansvaret för kursens framgång delas av alla inblandade. Det innehåll som deltagaren kommer att bearbeta definieras under kursens gång på ett sådant sätt att kursens syften och mål uppfylls.

Kursens organisation

Kursen startar vid ansökningstillfället. En ansökan skall innehålla ett utkast till beskrivning av det egna projektet (se vidare på inbjudan). Utkastet skall skissartat beskriva den kontext där projektet utspelas. De mål som kursdeltagaren ser med det egna deltagandet skall anges. Dessutom skall de teoretiska utgångspunkter som deltagaren kommer att använda sig av beskrivas. Vid översökt kurs kommer ett urval att ske baserat på projektidéns av en referensgrupp bedömda möjlighet att uppfylla kursens mål och syfte. Dessutom kommer en god geografisk spridning bland kursdeltagarna att eftersträvas.

Efter antagning samlas kursdeltagarna och kursledarna under två *startdagar* för att tillsammans diskutera de tänkta projekten och former för redovisning. Vidare kommer en inventering av relevant litteratur att genomföras. Deltagarna får även ta del av tidigare projekt genomförda inom kursens ram.

Litteratur Under hela kurstiden kommer diskussioner att föras kring gemensam och projektspecifik litteratur. Vidare kommer möjlighet till kontinuerlig diskussion och feedback att finnas på kursens nätplattform. Denna introduceras i samband med startdagarna.

Internatet är förlagt till Oxford i januari 2006. Syftet med internatet är att möta internationella erfarenheter och att i en avgränsad miljö skapa en maximal koncentration på det egna arbetet inom kursen.

Avslutningen Kursen avslutas i maj eller juni 2006. Detta görs under två dagar då de erfarenheter som samlats i rapporterna ventileras och analyseras mot bakgrund av de kriterier som kursgruppen gemensamt fastställt. Datum för kursavslutning bestäms i samråd med kursdeltagarna.

Samtliga färdiga rapporter skall finnas tillgängliga för framtida kursdeltagare att bygga vidare på och för alla andra intresserade.

Schemalagd kurstid

Startdagar: torsdag 15 & fredag 16 september 2005, i Uppsala

Internat: onsdag 25 – söndag 29 januari 2006, i Oxford

Avslutningsdag: maj eller juni 2006 (fastställs i samråd med kursdeltagarna)

Kursintyg

För kursintyg krävs, förutom närvaro vid schemalagd kurstid, genomfört projektarbete bedömt inom kursgruppen gentemot de kriterier som gemensamt formulerats.

Kurslitteratur

Kurslitteratur fastställs i relation till respektive projektarbete. Kursen innebär att deltagarna ges anledning att sätta sig in i litteratur relevant för det egna projektet, men också en möjlighet att ta del av en stor mängd litteratur som rapporteras av övriga kursdeltagare. Förutom projektrelaterad litteratur så kommer viss kursgemensam läsning att anvisas.

Det är av stor vikt att projektrapporterna är skrivna på ett sätt som är representativt för ett vetenskapssamhälle. Dokumentation av erfarenheter av pedagogisk utveckling

förtjänar här samma omsorg som övriga erfarenheter gjorda i universitets och högskolemiljö.

Pedagogisk idé

Per Erik Elleström (1996) beskriver lärande för utveckling respektive lärande för anpassning. Kritiskt för utvecklingsinriktat lärande är att den lärande själv i mesta möjliga mån definierar mål, metod och bedömningskriterier för lärandets utfall. I fortbildningssammanhang kan detta antas vara idealiskt. Kursen är designad för att så mycket som möjligt stödja utvecklingsinriktat lärande. Det betyder att specifikt innehåll och utfall till mångt och mycket är avhängigt deltagarnas egna problemställningar och intresseområden. Kursformen skall skapa ett *Community of practice* (Wenger 1999), där deltagarna tillsammans utifrån sina respektive utgångspunkter fördjupar sig i ett lärområde. Därmed utvecklar de den egna förmågan att initiera och stödja strategisk pedagogisk utveckling vid det egna lärosätet.

Kursledare

Torgny Roxå och *Katarina Mårtensson*, pedagogiska konsulter vid Lunds universitet, Utvecklingscentrum för lärande och undervisning (UCLU – www.uclu.lu.se):
Torgny.Roxa@uclu.lu.se, tel 046 – 222 94 48,
Katarina.Martensson@uclu.lu.se, tel 046 – 222 43 41

Assisterande kursledare:

Birgitta Giertz, pedagogisk konsult vid Uppsala universitet, Avdelningen för utveckling av pedagogik och interaktivt lärande (UPI – www.uadm.uu.se/upi)
Birgitta.Giertz@uadm.uu.se; tel 018 – 471 18 27

Kontaktperson på Rådet för högre utbildning:
Per Ekman, per.ekman@rhu.se, tel 08 – 5630 8538

Anmälan

Skickas via e-mail till Katarina.Martensson@uclu.lu.se senast måndag 2 maj 2005. För utförligare information, se Inbjudan.

Referenser till kursbeskrivningen

Ellström, P.-E. (1996). Rutin och reflektion. Förutsättningar och hinder för lärande i dagligt arbete. *Livslångt Lärande*. P.-E. Ellström, B. Gustavsson and S. Larsson. Lund, Studentlitteratur: 142 -179.

Wenger, E. (1999). *Communities of Practice. Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge, Cambridge University Press.